

Cuprins

Scurt cuvânt înainte	11
PERSONAJUL LITERAR.	
NOȚIUNI. CLASIFICARE. MIJLOACE DE CARACTERIZARE	13
PARTEA I. LITERATURA POPULARĂ.....	23
ALEODOR – „ <i>Aleodor împărat</i> ” – basm popular	23
ANA – „ <i>Monastirea Argeşului</i> ” – baladă populară	25
CIOBĂNAŞUL – „ <i>Mioriţa</i> ” – baladă populară.....	28
CONSTANTIN BRÂNCOVANUL – „Constantin Brâncovanul“ – baladă populară.....	31
CORBIŢA – „ <i>Stânca corbului</i> ” – legendă populară.....	34
DRAGOŞ-VODĂ – „ <i>Dragoş-Vodă</i> ” – legendă populară.....	35
FĂT-FRUMOS – „ <i>Tinereţe fără bătrâneţe şi viaţă fără de moarte</i> ” – basm popular.....	37
MANOLE – „ <i>Monastirea Argeşului</i> ” – baladă populară	43
MĂICUŢA BĂTRÂNĂ – „ <i>Mioriţa</i> ” – baladă populară	46
MIORIŢA – „ <i>Mioriţa</i> ” – baladă populară	47
NEGRU-VODĂ – „ <i>Monastirea Argeşului</i> ” – baladă populară	49
PRÂSLEA – „ <i>Prâslea cel voinic şi merele de aur</i> ” – basm popular	50
TOMA ALIMOŞ – „ <i>Toma Alimoş</i> ” – baladă populară.....	54
VLAD ŢEPEŞ – „ <i>Dreptatea lui Ţepeş</i> ” – legendă populară.....	56
PARTEA A II-A. LITERATURA CULTĂ.....	59
I. SPECII LITERARE NARATIVE.....	59
ABATELE DE MARENNE – „ <i>Zodia Cancerului sau Vremea Ducăi-Vodă</i> ” de Mihail Sadoveanu – roman	59
ADA RAZU – „ <i>Concert din muzică de Bach</i> ” de Hortensia Papadat-Bengescu – roman	62
ADOLESCENTUL MIOP – „ <i>Romanul adolescentului miop</i> ” de Mircea Eliade – roman	65
ALLAN – „ <i>Maitreyi</i> ” de Mircea Eliade – roman	71
Maitreyi Devi vs Mircea Eliade – „ <i>Dragostea nu moare</i> ” vs „ <i>Maitreyi</i> ”	76
ALECU RUSET – „ <i>Zodia Cancerului sau Vremea Ducăi-Vodă</i> ” de Mihail Sadoveanu – roman.....	78
ALEXANDRU LĂPUŞNEANUL – „ <i>Alexandru Lăpuşneanul</i> ” de Costache Negruzzi – nuvelă	81

ALIMAN – „ <i>Lostrița</i> ” de Vasile Voiculescu – povestire	87
AMIN – „ <i>Pescarul Amin</i> ” de Vasile Voiculescu – povestire.....	91
ANA – „ <i>Moara cu noroc</i> ” de Ioan Slavici – nuvelă.....	98
ANA PERSIDA CUMPĂNAȘ – „ <i>Femeia în roșu</i> ” de Mircea Nedelciu, Adriana Babeți și Mircea Mihăieș – roman.....	101
ANDREI MAVRODIN și BARBU HASNAȘ – „ <i>Nuntă în cer</i> ” de Mircea Eliade – roman	105
ANDRONACHE TUZLUC – „ <i>Ciocoii vechi și noi</i> ” de Nicolae Filimon – roman.....	113
APOSTOL BOLOGA – „ <i>Pădurea spânzuraților</i> ” de Liviu Rebreanu	116
BOBBY POLICRAT – „ <i>Cartea nunții</i> ” de George Călinescu – roman....	121
CĂPITANUL PANDELE – „ <i>Două loturi</i> ” de Ion Luca Caragiale – nuvelă ..	124
CHERA DUDUCA – „ <i>Ciocoii vechi și noi</i> ” de Nicolae Filimon – roman ..	126
CHIR COSTEA CHIORUL – „ <i>Ciocoii vechi și noi</i> ” de Nicolae Filimon – roman.....	128
CHIVUȚELE – „ <i>Două loturi</i> ” de Ion Luca Caragiale – nuvelă	130
COMISUL IONIȚĂ – „ <i>Iapa lui Vodă</i> ” de Mihail Sadoveanu – povestire ...	132
COMUNITATEA DE SĂTENI – „ <i>Dincolo de nisipuri</i> ” de Fănuș Neagu – nuvelă.....	134
COSTACHE GIURGIUVEANU – „ <i>Enigma Otiliei</i> ” de George Călinescu – roman	136
CRAIUL – „ <i>Povestea lui Harap-Alb</i> ” de Ion Creangă – basm.....	140
DAN – „ <i>Dan, căpitan de plai</i> ” de Vasile Alecsandri – poem	142
DĂNILĂ PREPELEAC – „ <i>Dănilă Prepeleac</i> ” de Ion Creangă – basm...	148
DINU PĂTURICĂ – „ <i>Ciocoii vechi și noi</i> ” de Nicolae Filimon – roman..	151
DIONIS (Dan) – „ <i>Sărmanul Dionis</i> ” de Mihai Eminescu – nuvelă.....	157
DOAMNA POPESCU – „ <i>Două loturi</i> ” de Ion Luca Caragiale – nuvelă ..	164
DOAMNA RUXANDA – „ <i>Alexandru Lăpușeanul</i> ” de Costache Negruzzi – nuvelă	166
DOAMNA T. – „ <i>Patul lui Procust</i> ” de Camil Petrescu – roman	169
DOMNU TRANDAFIR – „ <i>Domnu Trandafir</i> ” de Mihail Sadoveanu – povestire	172
DUCA-VODĂ – „ <i>Zodia Cancerului sau Vremea Ducăi-Vodă</i> ” de Mihail Sadoveanu – roman.....	176
ELA – „ <i>Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război</i> ” de Camil Petrescu – roman.....	179
ELENA DRĂGĂNESCU – „ <i>Concert din muzică de Bach</i> ” de Hortensia Papadat-Bengescu – roman	184
EMILIA RĂCHITARU – „ <i>Patul lui Procust</i> ” de Camil Petrescu – roman..	187
FAMILIA GEORGESCU – „ <i>Tren de plăcere</i> ” de Ion Luca Caragiale – schiță	190

FAMILIA TULEA – „ <i>Enigma Otiliei</i> ” de George Călinescu – roman	193
FATA ÎMPĂRATULUI ROȘ – „ <i>Povestea lui Harap-Alb</i> ” de Ion Creangă – basm	200
FĂNICĂ – „ <i>La hanul lui Mânjoală</i> ” de Ion Luca Caragiale – nuvelă	202
FĂT-FRUMOS DIN LACRIMĂ – „ <i>Făt-Frumos din lacrimă</i> ” de Mihai Eminescu – basm	208
FELIX SIMA – „ <i>Enigma Otiliei</i> ” de George Călinescu – roman	214
FRED VASILESCU – „ <i>Patul lui Procust</i> ” de Camil Petrescu – roman.....	217
GAVRILESCU – „ <i>La țigănci</i> ” de Mircea Eliade – nuvelă	221
GEORGE DEMETRU LADIMA – „ <i>Patul lui Procust</i> ” de Camil Petrescu – roman.....	226
GHEORGHITĂ – „ <i>Baltagul</i> ” de Mihail Sadoveanu – roman	231
GHITĂ – „ <i>Moara cu noroc</i> ” de Ioan Slavici – nuvelă.....	233
GOE – „ <i>D-l Goe...</i> ” de Ion Luca Caragiale – schiță.....	239
HARAP-ALB – „ <i>Povestea lui Harap-Alb</i> ” de Ion Creangă – basm.....	240
HUȚU (MIHAIL BUDULEA) – „ <i>Budulea Taichii</i> ” de Ioan Slavici – nuvelă	249
IANCU GORE – „ <i>Douăsprezece mii de capete de vite</i> ” de Mircea Eliade – nuvelă.....	253
ILIE MOROMETE – „ <i>Moromeții</i> ” de Marin Preda – roman.....	257
ION MARINESCU (JIM) – „ <i>Cartea nunții</i> ” de George Călinescu – roman..	263
ION POP AL GLANETAȘULUI – „ <i>Ion</i> ” de Liviu Rebreanu – roman	267
IONEL – „ <i>Vizită</i> ” de Ion Luca Caragiale – schiță	272
ÎMPĂRATUL VERDE – „ <i>Povestea lui Harap-Alb</i> ” de Ion Creangă – basm..	275
KIR IANULEA – „ <i>Kir Ianulea</i> ” de Ion Luca Caragiale – nuvelă	277
LEFTER POPESCU – „ <i>Două loturi</i> ” de Ion Luca Caragiale – nuvelă	281
LEONIDA PASCALOPOL – „ <i>Enigma Otiliei</i> ” de George Călinescu – roman	284
LEPĂDAT BUDULEA – „ <i>Budulea Taichii</i> ” de Ioan Slavici – nuvelă....	287
LICĂ SĂMĂDĂUL – „ <i>Moara cu noroc</i> ” de Ioan Slavici – nuvelă.....	290
LICĂ PETRESCU zis LICĂ TRUBADURUL – „ <i>Concert din muzică de Bach</i> ” de Hortensia Papadat-Bengescu – roman.....	293
LINA RIM – „ <i>Concert din muzică de Bach</i> ” de Hortensia Papadat-Bengescu – roman.....	297
LUPARUL – „ <i>În mijlocul lupilor</i> ” de Vasile Voiculescu – povestire.....	300
MAM’MARE, MAMIȚA ȘI TANTI MIȚA – „ <i>D-l Goe...</i> ” de Ion Luca Caragiale – schiță	303
MARA – „ <i>Mara</i> ” de Ioan Slavici – roman.....	306
MARIN CĂLĂRAȘU – „ <i>Viața ca o pradă</i> ” de Marin Preda – roman.....	311
MIHAI VITEAZUL – „ <i>Istoria românilor supt Mihai-Voievod Viteazul</i> ” de Nicolae Bălcescu – portret literar	317

MIHAI VITEAZUL – „ <i>Paşa Hassan</i> ” de George Coşbuc – baladă.....	319
MOȚOC – „ <i>Alexandru Lăpuşneanul</i> ” de Costache Negruzzi – nuvelă....	321
NECHIFOR LIPAN – „ <i>Baltagul</i> ” de Mihail Sadoveanu – roman	324
Vitoria și Nechifor Lipan – o pereche de inițiați	326
NICĂ A LUI ȘTEFAN A PETREI – „ <i>Amintiri din copilărie</i> ” de	
Ion Creangă – roman	327
NORODUL – „ <i>Alexandru Lăpuşneanul</i> ” de Costache Negruzzi – nuvelă...	334
OTILIA MĂRCULESCU – „ <i>Enigma Otiliei</i> ” de George Călinescu – roman ..	336
PANTELEMON CLĂIȚĂ – „ <i>Budulea Taichii</i> ” de Ioan Slavici – nuvelă...	340
PERSIDA – „ <i>Mara</i> ” de Ioan Slavici – roman	343
PERSONAJE ISTORICE – „ <i>Sobieski și românii</i> ” de	
Costache Negruzzi – nuvelă	346
POPA TANDA – „ <i>Popa Tanda</i> ” de Ioan Slavici – nuvelă	349
PRINȚUL MAXENȚIU – „ <i>Concert din muzică de Bach</i> ” de	
Hortensia Papadat-Bengescu – roman.....	352
RIM – „ <i>Concert din muzică de Bach</i> ” de Hortensia	
Papadat-Bengescu – roman	355
STAVRACHE – „ <i>În vreme de război</i> ” de Ion Luca Caragiale – nuvelă... 357	
STĂNICĂ RAȚIU – „ <i>Enigma Otiliei</i> ” de George Călinescu – roman.....	365
STOICEA – „ <i>Moara lui Căliifar</i> ” de Gala Galaction – povestire	369
ȘTEFAN CEL MARE – „ <i>Frații Jderi</i> ” de Mihail Sadoveanu – roman....	372
ȘTEFAN GHEORGHIDIU – „ <i>Ultima noapte de dragoste, întâia</i>	
<i>noapte de război</i> ” de Camil Petrescu – roman	376
ȘUȘTERU – „ <i>Dincolo de nisipuri</i> ” de Fănuș Neagu – nuvelă	382
ȚĂRĂNIMEA – „ <i>Ciocoi vechi și noi</i> ” de Nicolae Filimon – roman	385
VICTOR PETRINI – „ <i>Cel mai iubit dintre pământeni</i> ” de	
Marin Preda – roman	387
VITORIA LIPAN – „ <i>Baltagul</i> ” de Mihail Sadoveanu – roman	392
Vitoria și Nechifor Lipan – o pereche de inițiați	396
2. SPECII LITERARE DRAMATICE	398
ALTA GRALLA – „ <i>Act venețian</i> ” de Camil Petrescu – dramă.....	398
AGAMEMNON DANDANACHE – „ <i>O scrisoare pierdută</i> ” de	
I.L. Caragiale – comedie	400
ANDREI PIETRARU – „ <i>Suflete tari</i> ” de Camil Petrescu – dramă	403
CASTRIȘ – „ <i>Patima roșie</i> ” de Mihail Sorbul – tragedie.....	407
CETĂȚEANUL TURMENTAT – „ <i>O scrisoare pierdută</i> ” de	
I.L. Caragiale – comedie	410
CHIRIȚA BĂRZOI – „ <i>Chirița în provincie</i> ” de Vasile Alecsandri – comedie ..	412
CRINA – „ <i>Patima roșie</i> ” de Mihail Sorbul – tragedie	417
DESPOT-VODĂ – „ <i>Despot-Vodă</i> ” de Vasile Alecsandri – dramă istorică ..	419

FAMILIA SMITH – „ <i>Cântăreța cheală</i> ” de Eugen Ionescu – teatru absurd ...	422
GELU RUSCANU – „ <i>Jocul ielelor</i> ” de Camil Petrescu – dramă	427
GHIȚĂ PRISTANDA – „ <i>O scrisoare pierdută</i> ” de I.L. Caragiale – comedie	434
IOANA BOIU-DORCANI – „ <i>Suflete tari</i> ” de Camil Petrescu – dramă...	437
IONA – „ <i>Iona</i> ” de Marin Sorescu – dramă parabolă	440
JUPÂN DUMITRACHE • TITIRCĂ INIMĂ-REA – „ <i>O noapte furtunoasă</i> ” de I.L. Caragiale – comedie	446
MANOLE – „ <i>Meșterul Manole</i> ” de Lucian Blaga – dramă.....	450
MARCELO MARIANI (CELLINO) – „ <i>Act venețian</i> ” de Camil Petrescu – dramă.....	455
NAE CAȚAVENCU „ <i>O scrisoare pierdută</i> ” de I.L. Caragiale – comedie ..	457
OEDIP – „ <i>Oedip rege</i> ” de Sofocle – tragedie	460
PERSONAJE DE TEATRU ABSURD – „ <i>Caii la fereastră</i> ” de Matei Vișniec – teatru absurd.....	464
PIETRO GRALLA – „ <i>Act venețian</i> ” de Camil Petrescu – dramă	468
RĂZVAN – „ <i>Răzvan și Vidra</i> ” de Bogdan Petriceicu Hasdeu – dramă istorică.....	471
REGELE BÉRENGER I – „ <i>Regele moare</i> ” de Eugen Ionescu – teatru absurd.....	476
RICĂ VENTURIANO – „ <i>O noapte furtunoasă</i> ” de I.L. Caragiale – comedie	482
RUDY – „ <i>Patima roșie</i> ” de Mihail Sorbul – tragedie	485
SBILȚ – „ <i>Patima roșie</i> ” de Mihail Sorbul – tragedie	488
ȘERBAN SARU-SINEȘTI – „ <i>Jocul ielelor</i> ” de Camil Petrescu – dramă ..	491
ȘTEFAN CEL MARE – „ <i>Apus de soare</i> ” de Barbu Ștefănescu Delavrancea – dramă	494
ȘTEFAN TIPĂTESCU – „ <i>O scrisoare pierdută</i> ” de I.L. Caragiale – comedie	498
TACHE FARFURIDI și IORDACHE BRÂNZOVENESCU – „ <i>O scrisoare pierdută</i> ” de Ion Luca Caragiale – comedie	502
TOFANA SBILȚ – „ <i>Patima roșie</i> ” de Mihail Sorbul – tragedie	504
VETA – „ <i>O noapte furtunoasă</i> ” de Ion Luca Caragiale – comedie	508
VIDRA – „ <i>Răzvan și Vidra</i> ” de Bogdan Petriceicu Hasdeu – dramă istorică ..	511
ZAHARIA TRAHANACHE – „ <i>O scrisoare pierdută</i> ” de I.L. Caragiale – comedie	513
ZIȚA – „ <i>O noapte furtunoasă</i> ” de I.L. Caragiale – comedie	516
ZOE TRAHANACHE – „ <i>O scrisoare pierdută</i> ” de I.L. Caragiale – comedie	519

PARTEA A III-A. UNIVERSUL LITERAR	523
COMICUL ȘI UMORUL – CATEGORII ESTETICE	523
SURSELE COMICULUI în comedia „O NOAPTE FURTUNOASĂ SAU NUMĂRUL 9” de ION LUCA CARAGIALE.....	525
SURSELE COMICULUI în comedia „O SCRISOARE PIERDUTĂ” de ION LUCA CARAGIALE.....	530
ARTA NARAȚIUNII în „AMINTIRI DIN COPILĂRIE” de ION CREANGĂ.....	536
ARTA NARAȚIUNII în basmul „POVESTEA LUI HARAP-ALB” de ION CREANGĂ.....	538
ARTA NARAȚIUNII în basmul „DĂNILĂ PREPELEAC” de ION CREANGĂ.....	542
CAMIL PETRESCU – NOUA ESTETICĂ ÎN LITERATURĂ (Universul literar camilpetrescian).....	546
MIRCEA ELIADE – PERSONALITATE COMPLEXĂ A CULTURII ȘI A LITERATURII ROMÂNE	549
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ.....	551